

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 18. november 1987 af indenrigsministeren (Thor Pedersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om frikommuner

§ 1

I lov om frikommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 337 af 21. maj 1987, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2, stk. 3, indsættes som nyt stk. 4:

»Stk. 4. I forbindelse med at en kommunes status som frikommune ophører, kan indenrigsministeren efter forslag fra kommunalbestyrelsen og med vedkommende ministers samtykke bestemme, at frikommuneregulativer, der er godkendt for kommunens vedkommende, bevarer deres gyldighed i en nærmere fastsat periode, dog længst indtil udgangen af 1993. Meddelelse herom bekendtgøres i Lovtidende.«

2. I § 4 ændres »udarbejdelsen, godkendelsen og iværksættelsen« til: »udarbejdelsen, godkendelsen, iværksættelsen og afslutningen«.

3. Efter § 10 indsættes i kapitel 3:

»§ 10 a. Arbejdsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter kommuner og amtskommuner, der rekvirerer kurser, som afholdes i henhold til lov nr. 237 af 6. juni 1985 om arbejdsmarkedsuddannelser, til deltagere i disse kurser kan yde et beløb, der svarer til det højeste dagpengebeløb, jf. § 47, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 17. september 1987, eller et beløb, der svarer til forskellen mellem det højeste dagpengebeløb og den ydelse, som deltagerne modtager i henhold til lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan endvidere godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter kommuner og amtskommuner til deltagere i ikke-rekvirerede erhvervsforberedende kurser, som afholdes i henhold til kapitel VII i lov nr. 237 af 6. juni 1985 om arbejdsmarkedsuddannelser, kan yde et beløb, der svarer til det højeste dagpengebeløb, jf. § 47, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 17. september 1987, eller et beløb, der svarer til forskellen mellem det højeste dagpengebeløb og den ydelse, som deltagerne modtager enten i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser eller lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

§ 10 b. Arbejdsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger § 2 i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 516 af 23. juli 1987, for så vidt angår nærtstående personer, der plejer en døende i eget hjem.«

4. I § 8, stk. 1, og i § 8, stk. 3, nr. 3), ændres »lov nr. 293 af 21. juni 1985« til: »lovbekendtgørelse nr. 534 af 12. august 1987«.

5. I § 8, stk. 1, 6. linje ændres »over 25 år« til: »på 30 år og derover«.

6. I § 8, stk. 2, ændres »§ 22, stk. 2,« til: »§ 22«.

7. I § 8, stk. 3, nr. 2), ændres »lovbekendtgørelse nr. 407 af 3. september 1985 som ændret ved lov nr. 575 af 19. december 1985 og

lov nr. 197 af 9. april 1986« til: »lovbekendtgørelse nr. 599 af 17. september 1987.

8. § 11 ophæves.

9. I § 12 ændres »lovbekendtgørelse nr. 342 af 10. juli 1985« til: »lovbekendtgørelse nr. 501 af 21. juli 1987«.

10. I § 12 a, stk. 1, ændres »lovbekendtgørelse nr. 80 af 3. februar 1986 som ændret ved § 2 i lov nr. 303 af 4. juni 1986« til: »lovbekendtgørelse nr. 550 af 18. august 1987«.

11. I § 12 a, stk. 2, ændres »som ændret ved lov nr. 691 af 17. oktober 1986« til: »som senest ændret ved § 3 i lov nr. 379 af 10. juni 1987«.

12. I § 15 ændres »lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, som senest ændret ved lov nr. 278 af 10. juni 1981« til: »lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 2. oktober 1986«.

13. §§ 17, 18 og 18 a ophæves.

14. I § 18 c udgår i 2. linje: »nr. 202 af 18. maj 1982« og i 4. linje ændres »som ændret ved lov nr. 646 af 19. december 1984« til: »jf. lovbekendtgørelse nr. 576 af 28. august 1987«.

15. I § 19, stk. 4, ændres »§ 5, stk. 3« til: »§ 5, stk. 2«.

16. I § 22 ændres »lovbekendtgørelse nr. 603 af 30. november 1978, som ændret ved lov nr. 206 af 25. maj 1983« til: »lovbekendtgørelse nr. 424 af 1. juli 1986«.

17. I § 23 a ændres i 5. linje »1984« til: »1983«.

18. I § 24, stk. 1, nr. 1), indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 446 af 3. oktober 1985«: »som ændret ved lov nr. 286 af 13. maj 1987«.

19. I § 24, stk. 1, nr. 2), indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 391 af 22. juli 1985«:

»som ændret ved lov nr. 287 af 13. maj 1987«.

20. I § 24, stk. 1, nr. 6), slettes: »og § 44, stk. 5«, og efter »lovbekendtgørelse nr. 85 af 8. marts 1985« indsættes: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

21. I § 24, stk. 1, nr. 7), ændres: »som ændret ved den af folkettingen den 29. maj 1986 vedtagne lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse« til: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

22. I § 24, stk. 1, nr. 8), ændres »som ændret ved lov nr. 329 af 4. juni 1986« til: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

23. I § 24 a, stk. 3, sidste pkt., ændres »som ændret ved lov nr. 329 af 4. juni 1986« til: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

24. I § 26, nr. 2), indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 531 af 10. oktober 1984«: »som ændret ved lov nr. 118 af 11. marts 1987«.

25. I § 26, nr. 4), indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 85 af 8. marts 1985 om miljøbeskyttelse«: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

26. I § 27, indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 391 af 22. juli 1985«: »som ændret ved lov nr. 287 af 13. maj 1987«.

27. I § 28 indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 85 af 8. marts 1985«: »som senest ændret ved lov nr. 392 af 10. juni 1987«.

28. I § 28 a indsættes efter »lovbekendtgørelse nr. 446 af 3. oktober 1985«: »som ændret ved lov nr. 286 af 13. maj 1987«.

29. Efter § 28 a indsættes i kapitel 10:

»§ 28 b. Miljøministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelsen i § 19 i lov om lands- og regionalplanlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 21. december 1982, som ændret ved lov nr. 393 af 10. juni 1987.«

Samtidig ophæves § 30.

30. Kapiteloverskriften til kapitel 11 affattes således:

»Trafikministerens område«

31. Kapiteloverskriften til kapitel 12 affattes således:

»Skatteministerens område«

32. § 31 affattes således:

»§ 31. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne

- 1) i lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender, jf. lovbekendtgørelse nr. 526 af 13. august 1986, bortset fra §§ 18–18 b, 19 og 20–25 a,
- 2) om, hvilke myndigheder, der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987 som senest ændret ved lov nr. 391 af 10. juni 1987, bortset fra lovens afsnit VIII,
- 3) om, hvilke myndigheder, der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 28. september 1987,
- 4) om, hvilke myndigheder, der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jfr. lovbekendtgørelse nr. 949 af 23. december 1986,
- 5) om, hvilke myndigheder, der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov nr. 350 af 4. juni 1986 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.«

33. § 32, stk. 1, affattes således:

»§ 32. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der til det sociale udvalg henlægger revaliderings- og pensionsnævnets kompetence til at træffe afgørelser i henhold til § 42, stk. 9, jf. stk. 10, og § 58, stk. 3, jf. stk. 6, i lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som ændret ved lov nr. 391 af 10. juni 1987, samt i henhold til §§ 14, 16 og 18, jf. § 59, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 28. september 1987.«

34. I § 32, stk. 2, ændres i 3. linje »§ 42, stk. 2, jf. stk. 3« til: »§ 42, stk. 9, jf. stk. 10«.

35. I § 32, udgår i stk. 5 »og 4« og stk. 4 ophæves. Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

36. § 33 affattes således:

»§ 33. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter personer, der modtager hjælp efter § 37, stk. 2, sidste pkt. i lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som senest ændret ved lov nr. 391 af 10. juni 1987, kan have arbejdsindtægter på indtil 5.000 kr. efter skattetræk inden for et kalenderår, uden at der sker fradrag ved beregningen af hjælpen.«

37. § 34 affattes således:

»§ 34. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter de beløb, der er nævnt i § 37, stk. 5, og § 43, stk. 4, i lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som senest ændret ved lov nr. 391 af 10. juni 1987, reguleres én gang om året pr. 1. januar. Det er en betingelse for godkendelsen, at reguleringen kan beregnes på grundlag af bistandslovens regler om regulering.«

38. I § 35, stk. 1, §§ 36, 37 og § 38, stk. 4, ændres »lovbekendtgørelse nr. 413 af 5. juli 1984, som senest ændret ved § 38 i lov nr. 217 af 23. april 1986« til: »lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som senest ændret ved lov nr. 391 af 10. juni 1987«.

39. I § 35, stk. 1, ændres i 5. og 12. linje »§§ 37 og 43« til: »37«.

40. I § 35, stk. 2, ændres »lovbekendtgørelse nr. 901 af 15. december 1986, som ændret ved lov nr. 212 af 10. april 1987« til: »lovbekendtgørelse nr. 624 af 28. september 1987«.

41. Efter § 36 indsættes i kapitel 13:

»§ 36 a. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter det sociale udvalg kan træffe beslutning om, at kommunen ansætter nærtstående til en person, der ønsker at dø i eget hjem, som plejer for den døende.«

Stk. 2. Som løn til den pårørende udbetales kompensation for vedkommendes tabte arbejdsfortjeneste, normalt svarende til 90 pct. af pågældendes gennemsnitlige arbejdsindtægt de seneste 6 måneder forud for ansættelsen.

Stk. 3. Det sociale udvalgs afgørelse vedrørende plejelønsordningen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Udgifterne ved ordningen afholdes endeligt af pågældende frikommune og den amtskommune, i hvilken kommunen er beliggende, efter aftale mellem de to kommuner.

42. I § 38, *stk. 1*, ændres »lov nr. 217 af 16. maj 1984 om social pension, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 54 af 20. februar 1985« til: »lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 28. september 1987«.

43. Kapiteloverskriften til kapitel 14 affattes således: »*Undervisnings- og forskningsministerens område*«.

44. I § 39, *stk. 1, nr. 1)*, ændres »lovbekendtgørelse nr. 24 af 20. januar 1978, som senest ændret ved lov nr. 216 af 23. april 1986« til: »lovbekendtgørelse nr. 492 af 25. juli 1986«.

45. I § 39, *stk. 1, nr. 2)*, ændres »i lovbekendtgørelse nr. 385 af 20. august 1980, som senest ændret ved lov nr. 270 af 6. juni 1985« til: »i Lovbekendtgørelse nr. 541 af 21. august 1986«.

46. I § 39, *stk. 2*, udgår i 7. linje »stk. 3«.

47. I § 40, *stk. 1*, ændres »jf. lovbekendtgørelse nr. 385 af 20. august 1980, som senest ændret ved § 22 i lov nr. 217 af 23. april 1986« til: »jf. lovbekendtgørelse nr. 541 af 21. august 1986«.

48. I § 41 ændres »lovbekendtgørelse nr. 329 af 11. juli 1983, som senest ændret ved lov nr. 273 af 6. juni 1985« til: »lovbekendtgørelse nr. 236 af 24. april 1987«.

49. I § 42 tilføjes efter »lovbekendtgørelse nr. 320 af 4. juli 1983«: »som ændret ved lov nr. 217 af 23. april 1986«.

50. I § 43 ændres »som ændret ved § 15 i lov nr. 217 af 23. april 1986« til: »som senest ændret ved lov nr. 370 af 10. juni 1987«.

51. Efter § 44 indsættes som nyt kapitel 15:

»*Sundhedsministerens område*

»§ 45. Sundhedsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om offentlig sygesikring, jf. kapitel 3 og kapitel 6 i lovbekendtgørelse nr. 490 af 21. juli 1986.

§ 45 a. Sundhedsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter en kommunalbestyrelse kan tilbyde vederlagsfri tandpleje, herunder protetisk behandling, til ældre eller personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående psykisk eller fysisk handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud.

Stk. 2. Sundhedsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter der ydes refusion fra en amtskommune til en kommune, svarende til tilskud efter § 8 i lov om offentlig sygesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 94 af 9. marts 1976, som senest ændret ved lov nr. 254 af 6. juni 1985. Det skal tilstræbes, at refusionen ikke overstiger det beløb, som skulle ydes efter sygesikringslovens § 8, såfremt den pågældende frikommune ikke havde iværksat en særlig tandplejeordning.

§ 45 b. Sundhedsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter en amtskommune uanset reglerne i § 5, *stk. 1*, i lov om sygehusvæsenet, jf. lovbekendtgørelse nr. 476 af 7. november 1985, af en kommune i amtsråds kredsen kan opkræve betaling pr. sengedag for patienter, der er indlagt på amtskommunens sygehuse, og som har bopæl i den pågældende kommune.«

52. Efter § 45 b indsættes som nyt kapitel 16:

»*Ikrafttrædelsesbestemmelser*

§ 46. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 202 af 22. maj 1985 om frikommuner.

Stk. 2. Frikommuneregulativer, der er godkendt efter lov nr. 202 af 22. maj 1985, bevarer deres gyldighed.

Stk. 3. Frikommuneregulativer, der er godkendt efter de hidtidige love om frikommuner, lov nr. 202 af 22. maj 1985 og lov nr. 309 af 4. juni 1986, med gyldighed indtil udgangen af 1989, opnår gyldighed indtil udgangen af 1993, når kommunalbestyrelsen inden 1. november 1989 træffer beslutning derom. Meddelelse om denne beslutning bekendtgøres i Lovtidende af indenrigsministeren. § 6, stk. 2, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan fastsætte

nærmere regler om fremgangsmåden ved forlængelse af frikommuneregulativer.

Stk. 5. Frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til §§ 17, 18, 18 a. og 30 i lov nr. 309 af 4. juni 1986, som ændret ved lov nr. 266 af 13. maj 1987, bevarer deres gyldighed.

§ 47. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Gennem frikommuneprojektet får de medvirkende 22 kommuner og 5 amtskommuner mulighed for forsøgsvis at afprøve alternative opgaveløsningsmodeller og styreform. Kommunerne udformer selv det nærmere indhold af forsøgene.

Det er hensigten på baggrund af forsøgene at vurdere, hvordan kommunestyret kan tilpasses de lokale forhold, og hvorledes ressourcerne udnyttes bedre i kommunerne. Frikommuneprojektet skal således ses som et middel til udvikling og styrkelse af det kommunale selvstyre.

Den gældende frikommunelov (lov nr. 309 af 4. juni 1986) blev vedtaget af folketinget den 30. maj 1986, jf. Folketingets Forhandlinger 1985-86, spalte 3534, spalte 11724 og spalte 12488, tillæg A, spalte 2249, tillæg B, spalte 1891 og spalte 2231 og tillæg C, spalte 1007. Frikommuneloven er ændret ved lov nr. 266 af 13. maj 1987, jf. Folketingets Forhandlinger, 1986-87, spalte 2751, spalte 11190 og spalte 11488, og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 337 af 21. maj 1987.

Lovforslaget indeholder hjemler til frikommuneforsøg på nye områder, regler om forlængelse af de forsøg, der udløber ved udgangen af 1989, og overgangsregler vedrørende frikommuner, som ønsker at udtræde af frikommuneprojektet.

2. Siden den første frikommunelovs vedtagelse har frikommunerne og ministerierne færdigbehandlet så mange forsøgsforslag, at der nu er over 160 godkendte frikommuneforsøg.

Nogle frikommuner har fremsat ønske om at gennemføre forsøg, som frikommuneloven ikke giver mulighed for. Med lovforslaget skabes retsgrundlaget for disse forsøg. Vedtages lovforslaget, vil de nye forsøgshjemler imidlertid - i overensstemmelse med frikommunelovens almindelige principper - kunne udnyttes af alle frikommuner og ikke kun af dem, hvis forslag har givet anledning til de nye bestemmelser.

3. Ved lov nr. 266 af 13. maj 1987 om ændring af lov om frikommuner blev forsøgsperioden forlænget med 4 år indtil udgangen af 1993. De for-

søg, der er godkendt i henhold til den tidligere gældende frikommunelov, udløber imidlertid ved udgangen af 1989.

Frikommunerne har over for Indenrigsministeriet fremsat ønske om, at der skabes en smidig adgang til forlængelse af igangværende forsøg i de tilfælde, hvor kommunerne finder en sådan forlængelse formålstjenlig. Lovforslaget indeholder bestemmelser, der muliggør en sådan forlængelse.

4. Indenrigsministeriet finder, at der er behov for overgangsregler, hvis en kommune ønsker at opgive sin frikommunestatus før 1993.

Det vil imidlertid ikke være hensigtsmæssigt, at igangværende forsøg automatisk bortfalder, når en frikommune ønsker at udtræde af projektet. Forsøg ville således blive afbrudt, inden at det er muligt fuldt ud at kunne vurdere deres funktion og resultater.

For at kunne opnå det fulde udbytte af igangværende forsøg, foreslås det, at kommuner, der udtræder af frikommuneprojektet, får mulighed for at videreføre igangværende projekter i en nærmere fastsat periode.

5. Om forslagens økonomiske konsekvenser gælder fortsat, at frikommuneforsøg skal være udgiftsneutrale i forholdet mellem staten og kommunerne. Besparelser, som kommunerne opnår ved en mere rationel opgaveløsning, vil således kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen giver indenrigsministeren mulighed for at bestemme, at enkelte frikommuneforsøg kan fortsættes, uanset at en kommune udtræder af frikommuneprojektet. Opretholdelse af forsøg kræver samtykke fra den minister, hvis område forsøget vedrører.

Til nr. 2

Med henblik på, at der kan opstå behov for at afbryde forsøg inden udløbet af forsøgsperioden,

foreslås ministerens bemyndigelse udvidet til også at omfatte fastsættelsen af nærmere regler om op-
hør af frikommuneforsøg.

Til nr. 3

Ad § 10 a

Efter de gældende regler vil deltagere i de i stk. 1 nævnte kurser, som (amts)kommunerne køber af specialarbejderskoler m.v., kunne modtage enten arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp, og deltagerne vil således under kurserne få forskellige beløb. Det samme gælder under deltagelse i de i stk. 2 nævnte kurser, hvor der tillige er mulighed for at yde deltagere på erhvervsintroducerende kurser for unge (EIFU-kurser) EIFU-støtte.

Bestemmelsen giver arbejdsministeren bemyndigelse til at godkende regler, hvorefter (amts)kommunerne får mulighed for at yde støtte, således at alle deltagere i kurserne kan modtage samme beløb.

Det er således hensigten med forsøget at motivere de svagest stillede grupper til at gå i gang med et uddannelsesforløb.

Ad § 10 b

Der henvises til bemærkningerne til nr. 41 om etablering af plejeforhold.

Pleje af syge og døende antages at være omfattet af funktionærloven, jf. § 1, stk. 1, litra b), om klinisk bistandsydelse.

Reglerne om arbejdsgiveres og funktionæres opsigelse af arbejdsforholdet er fastsat i funktionærlovens § 2.

Bestemmelsen giver hjemmel til, at en frikommune, der fungerer som arbejdsgiver i forhold til plejeren, kan opsigte arbejdsforholdet med et kortere varsel end det i funktionærlovens § 2 nævnte. Varslet kan dog ikke være under 14 dage.

Der er ligeledes hjemmel til, at en plejer kan opsigte arbejdsforholdet med forkortet eller intet varsel.

Til nr. 4-7, 9-12, 14 og 16-28

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 8

Bestemmelsen giver boligministeren mulighed for bl.a. at godkende forsøg, hvorefter tildeling af pensionistboliger kan ske ud fra en helhedsvurdering baseret på sociale og helbredsmæssige forhold, fremfor boligstøttelovens fortrinsvis økonomiske trangskriterier.

Da muligheden for oprettelse af kommunale pensionistboliger bortfaldt med vedtagelsen af

følgelovgivningen til ældreboligloven, foreslås bestemmelsen ophævet.

Til nr. 13

Ændringerne er af redaktionel karakter. Oprettelsen af Sundhedsministeriet efter folketingsvalget den 8. september 1987 giver anledning til, at de bestemmelser, der vedrører dette ministeriums område, samles i et selvstændigt kapitel (kapitel 15).

Til nr. 15

Ændringen er af redaktionel karakter. § 5, stk. 3, blev ved lov nr. 309 af 4. juni 1986 ændret til § 5, stk. 2.

Til nr. 29

Ved lov nr. 393 af 10. juni 1987 blev § 17 A i lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 441 af 26. september 1985, ophævet. Reglerne for anvendelse af midler i fondene for frigørelses- og afståelsesafgift blev samtidig flyttet til lov om lands- og regionplanlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 21. december 1982, som ændret ved lov nr. 393 af 10. juni 1987.

Til nr. 30-31

Ændringerne, der er af redaktionel karakter, skyldes den nye fordeling af forretningerne mellem ministrene, som fandt sted efter folketingsvalget den 8. september 1987.

Til nr. 32-34 og 37-40

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 35

Bestemmelsen i § 32, stk. 4, omhandler forsøg med ændret kompetence i sager om forhøjet, varig kontanthjælp efter § 43, stk. 3, 1. pkt., i de før 1. juli 1987 gældende regler om kontanthjælp. Forsøgsbestemmelsen har ingen mening, efter at reglerne om varig hjælp er gået ud af bistandsloven.

Til nr. 36

Efter de ændringer, som er gennemført i bistandslovens kontanthjælpsafsnit med virkning pr. 1. juli 1987, er der behov for en justering af forsøgsbestemmelsen.

Forsøgshjemlen gælder kontanthjælpsmodtagere på nedsat hjælp efter 9 måneder, og efter de tidligere gældende regler lå forskellen mellem almindelig hjælp og nedsat hjælp ifølge gennemsnitsberegninger på 4-5.000 kr. årligt. Dengang kunne man

altså normalt komme op på 5.000 kr. uden at blive ramt af begrænsningen i sidste sætning.

Efter overgangen til de nye regler er forskellen mellem almindelig hjælp og nedsat hjælp – uændrede boligforhold og familieforhold forudsat – lig med forskellen i grundydelse, lig med 319 kr. pr. måned eller 3.828 kr. pr. år. Hvis begrænsningen i sidste sætning fastholdes, vil de fleste altså reelt ikke kunne tjene 5.000 kr. fradragsfrit pr. år.

Begrænsningen bør derfor ophæves.

Til nr. 41

Bestemmelsen giver hjemmel til, at en frikommune kan iværksætte en forsøgsordning, hvorved kommunen kan ansætte en nærtstående til en døende som plejer, således at den døende har mulighed for at tilbringe den sidste tid i eget hjem. (Etablering af plejeforhold).

Der er i nogle kommuner allerede etableret plejeforhold. Disse kommuner har benyttet bistandslovens §§ 48, 37 eller 56. § 48 giver mulighed for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der plejer et sygt *barn* i hjemmet, og denne ordning fungerer udmærket. Når der er tale om pleje af *voksne*, har der imidlertid været problemer, idet §§ 37 og 56 ikke i alle tilfælde har været helt hensigtsmæssige til formålet. Bl.a. sikrer disse regler ikke opretholdelse af nogenlunde samme indtægt som hidtil, hvis »plejeren« har haft en mellemindkomst eller en højere indkomst.

Etablering af plejeforhold efter den nu foreslåede frikommunehjemmel forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt:

1. Terminalfasen er indtrådt.
2. Optimal pleje/behandling nødvendiggør ikke indlæggelse på institution.
3. Pleje i hjemmet er mulig og ønskelig.

ad 1

Terminalfasens indtræden beror på en lægelig vurdering af, om de terapeutiske muligheder er udtømte eller udsigtsløse.

ad 2

Det er ligeledes en lægelig vurdering, om en hensigtsmæssig behandling/pleje af den døende ikke fortsat nødvendiggør indlæggelse på sygehus/institution.

ad 3

Det sociale udvalg afgør, om plejeforhold i hjemmet kan etableres. Afgørelsen træffes efter

ansøgning fra den døende og den person, der skal ansættes som plejer.

Det sociale udvalgs afgørelse om etablering af plejeforholdet kan til enhver tid omgøres, hvis den døende eller den nærtstående ønsker at udtræde af ordningen, eller hvis forholdene i øvrigt efter det sociale udvalgs opfattelse taler derfor.

Det sociale udvalgs afgørelse om etablering og ophævelse af plejeforhold kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, da et nøje kendskab til den syges og den nærtståendes forhold er påkrævet, og da etablering af plejeforholdet må bygge på enighed imellem de sociale myndigheder og de involverede parter.

Den døendes nærtstående kan ansættes som plejer:

Med *nærtstående* menes f.eks. ægtefælle, forældre, børn, søskende og andre personer, som har så nær tilknytning til den døende, at det vil være naturligt, at en pleje- og omsorgsmæssig bistand ydes af denne person.

Det sociale udvalg kan efter ansøgning bestemme, at *flere* af en døendes nærtstående ansættes som plejere, f.eks. at to nærtstående ansættes på deltid.

Det er underordnet, om der inden etablering af plejeforholdet er fælles bopæl.

Det forudsættes, at plejeforholdet ikke bringes til ophør ved den døendes indlæggelser af kortere varighed på hospital eller af plejerens sygdomsperioder eller ferier af kortere varighed.

For at en person kan ansættes som plejer med lønkompensation, må pågældende ved ansættelsesforholdets begyndelse tilhøre en af følgende grupper:

- lønmodtagere, der har opnået orlov fra sit erhverv helt eller delvist,
- selvstændigt erhvervsdrivende,
- kontanthjælpsmodtagere,
- modtagere af arbejdsløshedsdagpenge.

Der ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, der *normalt* skal svare til 90 pct. af den gennemsnitlige arbejdsindtægt i de seneste 6 måneder.

Hvis de 90 pct. overstiger en vis beløbsgrænse, f.eks. 300.000 kr., skal der foretages en konkret vurdering af ydelsens størrelse.

Hvis plejeforholdet indgås med en *kontanthjælpsmodtager* eller *en person, der modtager arbejdsløshedsdagpenge*, foretages en konkret vurdering af ydelsens størrelse, da disse personer ikke oppebærer fuld arbejdsindtægt.

Løn til plejeren betales af kommunen. Der kan ikke afkræves betaling af den døende.

F. t. l. vedr. frikommuner

Kommunen skal stille den nødvendige bistand til rådighed i hjemmet i form af hjemmehjælp og hjemmesygepleje m.v. Der skal også være mulighed for, at plejeren aflastes, når der er behov herfor.

For praktisk bistand i hjemmet betales efter gældende regler.

Frikommunen, og efter konkret aftale eventuelt amtskommunen, afholder udgifterne ved forsøgsordningen.

Til nr. 42 og 44-50

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 43

Jf. bemærkningerne til nr. 30 og 31.

Til nr. 51

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs §§ 17, 18 og 18 a jf. bemærkningerne til nr. 13.

Til nr. 52

Bestemmelserne i § 46, stk. 1 og 2, og § 47 svarer til den gældende frikommunelovs §§ 45 og 46.

Ikratrædelseskapitlet flyttes for at gøre plads for det ny kapitel om sundhedsministerens område.

Om de nye bestemmelser i § 46, stk. 3 og 4, henvises til de almindelige bemærkninger ad 3.

Bestemmelserne giver mulighed for forlængelse af eksisterende frikommuneforsøg, som er godkendt i henhold til den tidligere gældende frikommunelovgivning, uden at der i hvert enkelt tilfælde skal godkendes et nyt regulativ.

For at sikre, at forlængelsen sker på en måde,

som ikke vil medføre midlertidig afbrydelse af – eller usikkerhed om – den videre afvikling af forsøgene, foreslås en fremgangsmåde, som vil være enkel og overskuelig for de berørte frikommuner.

I de tilfælde, hvor forsøgets (begrænsede) tidsmæssige udstrækning har været af væsentlig betydning for vedkommende ministers oprindelige godkendelse af forsøget, kan der ske ændring af betingelserne for videreførelsen af frikommuneforsøg. Eksempelvis kan nævnes forsøg, som indebærer en ændret refusionsberegning mellem stat og kommune. Sådanne beregninger er typisk fastlagt på baggrund af forudsætninger, der knytter sig til den periode, som forøget oprindeligt var planlagt at skulle løbe i.

Herudover vil der fortsat eksistere en mulighed for, at vedkommende minister kan tilbagekalde en meddelt godkendelse. Sådant tilbagekaldelse vil kun kunne ske, når der efterfølgende foreligger sådanne omstændigheder i forbindelse med forsøgets udførelse, som – hvis de havde været forudset ved den oprindelige godkendelse – ville have kunnet danne grundlag for et afslag. Endvidere følger det af formålet med frikommuneprojektet, at forsøg bortfalder i forbindelse med, at de regler, der har dannet grundlag for forsøget, indarbejdes i en almindelig lovgivning.

Det bemærkes, at der er godkendt ca. 120 forsøg efter den ældre lovgivning, på hvilken forlængelsesbestemmelsen vil kunne finde anvendelse.

Bestemmelsen i § 46, stk. 5, sikrer, at forsøg, der er godkendt i henhold til §§ 17, 18, 18 a og 30, ikke bortfalder, selvom de nævnte forsøgshjemler ved lovforslaget ophæves og flyttes til andre kapitler.